

NOVOSTI

Razvoj pastoralna Roma nakon smrti s. Karoline (5/5)

ZAGREB (IKA) 25.10.2023. / 09:00

Godinu dana nakon smrti začetnice pastoralna Roma na prostorima Republike Hrvatske, sestre Karoline Miljak, ASC (1950. - 2022.), ovaj feljton u pet nastavaka ima za cilj dokazati kako već sada postoje neizbrisivi tragovi koji su ona i suradnici ostavili na Crkvu, institucije, kulturu dijaloga, ali ponajviše na živote pripadnika romske zajednice kojima ne samo da je pomagala, već se iskreno radovala susretu s njima, podizala svijest u društvu o izazovima s kojima se susreću te je svesrdno vjerovala u njihovu društvenu integraciju i napredak.

Vijest o smrti s. Karoline Miljak 8. siječnja 2022. iznenadila je mnoge. Predana Klanjateljica Krvi Kristove preminula je od posljedica zaraze koronavirusnom bolesti u vremenu pandemije bolesti Covid-19 u 72. godini života i 52. redovničkih zavjeta. Niz medija objavilo je vijest o njevoj smrti, a neočekivanost toga trenutka potvrdili su i djelatnici i suradnici u pastoralu Roma Varaždinske biskupije, koji su napisali: „U ranojutarnjim satima ove nedjelje, na blagdan Krštenja Gospodinova, zatekla nas je tužna vijest o smrti poštovane i drage naše s. Karoline Miljak, tajnice Odbora Hrvatske biskupske konferencije za pastoral Roma i naše dugogodišnje pratiteljice i suradnice u aktivnostima vezanim za biskupijski pastoral Roma“*.

Karolinina predanost bila je prepoznata i u samoj osmrtnici, gdje su njene sestre redovnice napisale kako je „U vjernosti Kristu, svome zaručniku“, živjela svoje „redovničko posvećenje do kraja“. Primijetio je to i tadašnji predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, sada umirovljeni zadarski nadbiskup Želimir Puljić, u sažalnici upućenoj s. Zdravki Leutar, regionalnoj poglavarici Klanjateljica Krvi Kristove. Zahvalio je Družbi za „osobiti katehetski doprinos pokojne sestre Karoline u pastoralu Roma“**.

Tih dana slijevao se niz sažalnica – poruka je čak stigla iz redova Vatikana, iz Dikasterija za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja. „U Dikasteriju je se sjećamo po njezinu neumornom pastoralnom zalaganju za romske zajednice ove zemlje, posebno u prigodi otvorenja Centra u Petrijancu, u Varaždinskoj biskupiji, prvome centru za Rome koji vodi Katolička Crkva u Hrvatskoj, namijenjenom za više od 400 djece i njihovih majki, smještenom u istoimenom romskom selu i ostvarenom uz potporu Suverenoga malteškog viteškog reda 2020. godine“, napisala je tajnica s. Alessandra Smerilli, dodajući da je „sestra Karolina znala staviti u središte svoga srca i svojih zalaganja tu manjinu koju većinsko stanovništvo u društvu nastoji sakriti, prognati na neugledna mjesta, ako ne čak i ignorirati.“

Ispraćaj sestre izoštrenog pogleda

Nekoliko dana kasnije, 13. siječnja, s. Karolina pokopana je na zagrebačkom groblju Mirogoj. Sprovodne obrede predvodio je đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić, nekadašnji predsjednik Odbora Hrvatske biskupske konferencije za pastoral Roma, a misu zadušnicu slavio je aktualni predsjednik, varaždinski biskup Bože Radoš.

Na toj misi, među ostalim, u propovijedi je poručio: „Gospodin zna sve o sestri Karolini, kao i o nama svima, ali On želi to čuti iz naših usta. On zna da sestra koju smo ispratili nije kroz život išla uzdignute glave, nego je imala izoštren pogled prema onima koji su usput, koji se nalaze na marginama, prema onima koji su najmanji, u kojima se Gospodin nastanio i u kojima želi da ga mi prepoznamo***.“

Slikovnica za buduće naraštaje djece

S. Karolina, bila je svojevrsno „bilo“ rada Odbora za pastoral Roma. Nakon njene smrti te uslijed pandemije, koja je obustavila projekte, niz je izazova pred Odborom u svome poslanju. Jedna od dugogodišnjih suradnica Odbora je Danijela Vrtiprah, profesorica hrvatskoga jezika u Koprivnici koja se na kreativan način dosjetila kako bi izrazila zahvalnost za dugogodišnji rad s. Karoline Miljak.

Kad je do nje došla vijest o smrti s. Karoline, pred Raspelom u molitvi je zaključila, kako bi bilo dobro da se u znak zahvale za predani rad s. Karoline osmisli slikovnica za djecu. Naime, s. Karolina „nije bila samo posvećena djeci (...), ali djeca su joj uvijek bila posebno u srcu, stoga mi je palo na pamet da bi se djeci trebalo omogućiti upoznati s. Karolinu na način koji je njima najbliži, a to je zapravo slikovnica“, kazala je prof. Danijela.

S njima je sestra „pjevala i svirala, s njima je igrala nogomet“, prisjetila se profesorica provedenih trenutaka između djece i s. Karoline. Trenutke, koje su naraštaji romske djece proživjeli sa s. Karolinom za njezina života, trojezičnom slikovnicom će moći proživjeti i budući naraštaji romske djece. Stoga je na svojevrsan način ta slikovnica nastavak baštine koju je s. Karolina predala nakon svoje smrti.

U Odboru za pastoral Roma ideja o trojezičnoj slikovnici naišla je na odobravanje, stoga se Odbor u ovome trenutku u sklopu razvoja pastoral Roma intenzivno bavi realizacijom te ideje. „Vjerujem da ćemo uspjeti to realizirati u skorije vrijeme (...). Promišljamo još uvijek o konkretnom sadržaju“, rekla je prof. Danijela.

„Kako bi s. Karolina svima ostala doista u zornom sjećanju. I njezina riječ i zvuk njezine riječi, sama figura, a dakako ponajviše sadržaj koji nam je prenosila“, kazala je profesorica, sadržaj će biti obogaćen multimedijalnim elementima, kojima će se moći pristupiti skeniranjem QR koda.

„Trenutno izrađujemo ilustracije. (...) U suradnji smo s osnovnom školom u Kuršancu“, napomenula je prof. Danijela. Naime, u projekt osmišljavanja ilustracija za slikovnicu uključila se ravnateljica osnovne škole „Kuršanec“ zajedno s profesoricom likovne kulture Idom Domišljanović prema početnome tekstu koji im je predočen. Ilustracije će izraditi djeca osnovne škole čiju većinu čine učenici, koji su pripadnici Romske manjine. „Pomalo radimo. Kad će biti nabolji trenutak za objavu, Gospodin će to procijeniti, tada će slikovnica o s. Karolini zaživjeti“, poručila je prof. Danijela.

Sjećanje na s. Karolinu

„S. Karolina je bila predivna osoba. Svaki susret s njom bio je poseban. U najdražem mi je sjećanju svaki trenutak, koji sam dijelila s njom. Iskreno mogu reći da u pojedinim trenutcima moga života ona je bila meni druga mama. I na taj način ju pamtim i nosim u srcu“, rekla je prof. Danijela.

Prisjećajući se rada u Romskim odgojnim zajednicama prof. Danijela je zaključila kako je on stvorio mnoge uspomene. „To su godine i godine prekrasnog druženja, prekrasnih susreta koji nam silno znače“, rekla je te nastavila: „Znamo da je s. Karolina i danas s nama, da nas nije ostavila, da prati svaki naš trenutak, svaki naš napredak i da se zalaže molitvom kod Gospodina da i dalje budemo na pravome putu.“

**Zahvala za dar suradnje i prijateljstva u povodu smrti s. Karoline Miljak <https://ika.hkm.hr/novosti/zahvala-za-dar-suradnje-i-prijateljstva-u-povodu-smrti-s-karoline-miljak/>, (pristupljeno 28.9.2023.)*

***Sažalnica predsjednika HBK u povodu smrti s. Karoline Miljak <https://ika.hkm.hr/novosti/sazalnica-predsjednika-hbk-u-povodu-smrti-s-karoline-miljak/>, (pristupljeno 28.9.2023.)*

****Biskup Radoš predslavio misu zadušnicu za s. Karolinu Miljak <https://ika.hkm.hr/novosti/biskup-rados-na-zagrebackoj-tresnjevci-predslavio-misu-zadusnicu-za-sestru-karolinu-miljak/>, (pristupljeno 28.9.2023.)*

Članci objavljeni u sklopu projekta „Sestra među Romima. Misionarsko poslanje s. Karoline Miljak u pastoralu Roma u Hrvatskoj“

[Prvi susreti i približavanje s romskom zajednicom \(1/5\)](#)

[Krčenje novih puteva za integraciju Roma u Katoličku Crkvu i društvo \(2/5\)](#)

[Odvjetnica Roma u hrvatskome društvu – Iskustvo Romskih odgojnih zajednica \(3/5\)](#)

[Putem poziva poslana cijelome svijetu – Inovatorica među redovnicama \(4/5\)](#)

*Autor: Paula Marija Stier, novinarka Informativne katoličke agencije
(paula.stier@hkm.hr)*

** Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.*

Ključne riječi: danijela vrtiprah

Dikasterij za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja djeca

Družba klanjateljica Krvi Kristove ida domišljanović osnovna škola kuršanec

Povjerenstvo za pastoral Roma Varaždinske biskupije romska zajednica

s. Karolina Miljak Sestra među Romima slikovnica sprovedni obredi

Daljnje korištenje vijesti u medijima samo uz prethodno odobrenje izdavača.
Sva prava pridržana © 2018 - 2019 Hrvatska katolička mreža